

ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ

VI

Хайдутинъ и знаменосецъ въ Балкана. Когато Василъ Ивановъ стигналъ въ Ромъния, заварилъ тамъ много български бунтовници и голѣмо оживление. Раковски се билъ прибралъ въ Букурещъ и се готвѣлъ да изпрати въ България нѣколко чети. Около него били се събрали пакъ старитѣ български войводи: П. Хитовъ, Филипъ Тотю, Хр. Македонски, Караджата, х. Димитъръ и др. Сега той съставилъ своя прочутъ „законъ за горскитѣ чети“.

Набързо се приготвили две чети: едната подъ водителството на П. Хитовъ, а другата — подъ това на Ф. Тотю. Всѣка чета се състояла отъ по 30—40 души. Василъ Ивановъ се записалъ въ четата на П. Хитовъ, билъ избранъ за знаменосецъ. Това било на 1867 год. Четата минала Дунава на 28 априлъ около гр. Тутраканъ и потеглила презъ Дели-орманъ за Сливенския балканъ. Следъ редъ сбивания съ турцитѣ, четата се промъкнала по р. Камчия презъ Герлово, Котелъ и Жеравна и достигнала върха Българка подъ Сливенъ, старото скривалище на П. Хитовъ. Навсѣкжде войводата пращалъ на българитѣ и на своитѣ приятели „много здраве“ — да се готвятъ за въстание.

Славата на българскитѣ хайдутѣ се разнесла по цѣла Тракия и северна България. Тѣ станали легендарни юнаци като Крали-Марко.

Смѣли момци отъ Ямболъ, Карнобатъ, Стара-Загора и другаде дошли тайно при войводата да питатъ, дошло ли е време, да се дигнатъ на оржие. Като узналъ, че никой още не билъ въоръженъ и приготвенъ за въстание, войводата ги посѣветвалъ, да си отидатъ по мѣстата и да се готвятъ, защото скоро щѣлъ да настане часътъ на общото въстание.

Когато четата била надъ градъ Карлово, знаменосецътъ Василъ Ивановъ поискалъ позволение отъ войводата, да слѣзе до града, да види майка си, която много обичалъ. Войводата му позволилъ. Като слѣзълъ въ града, Василъ събралъ другаритѣ си и имъ разказалъ, че той е съ четата горе въ планината. Но скоро турцитѣ го усѣтили, и той се принудилъ да се върне при дружината. Турска потеря, преоблѣчена въ български дрехи, се спуснала да преследва четниците. Панайотъ Хитовъ узналъ това и приготвилъ засада. Когато потерата наближила, хайдутитѣ изпразднили изведнѣжъ пушкитѣ си. Турскиятъ офицеръ падналъ убитъ, а потерата се разбѣгала.

Следъ нѣколко сражения съ турцитѣ, четата стигнала гр. Берковица, а оттамъ се прехвърлила въ Сърбия. Войводата разпусналъ момчетата, а самъ той съ своя знаменосецъ се прибралъ въ Бѣлградъ.

Въ военно училище. Въ това време сърбитѣ и българскитѣ родолюбци водѣли преговори за задружна борба съ турцитѣ, та всички славянски народи да образуватъ едно голѣмо славянско цар-